

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ivety Veselé a soudkyň Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Aleny Bílkové ve věci

nezletilého: **J. Č.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 4
sídlem Antala Staška 2059/80b, 140 00 Praha 4

syna rodičů: **A. M.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou JUDr. Lucií Hrdou
sídlem Vinohradská 343/6, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

Ing. P.Č., narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Oldřiškou Luňáčkovou
sídlem Žirovnická 2389/1, 106 00 Praha 10 - Záběhlice

o úpravu péče, určení výživného a úpravu styku otce s nezletilým, k odvolání matky proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. dubna 2022, č. j. 14 Nc 1139/2021-239,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku o vyživovací povinnosti otce, počínaje dnem 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 (II), výroku o nedoplatku za dobu od 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 (III), výrocích o střídavé péči rodičů o nezletilého J., narozeného xxx (IV, V, VI, VII, VIII), výroku o vyživovací povinnosti otce, počínaje dnem 1. 4. 2022 nadále (IX) a výroku o předběžné vykonatelnosti (XIV), **potvrzuje.**

- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku o výživovací povinnosti matky (X) **mění** tak, že matka je povinna přispívat na výživu nezletilého J., počínaje dnem 1. 4. 2022 do 5. 9. 2022 částkou 3 000 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého 15. dne v měsíci, za který je výživné hrazeno, k rukám otce, počínaje dnem 6. 9. 2022 nadále je matka povinna přispívat na výživu nezletilého J. částkou 5 000 Kč měsíčně vždy do každého 15. dne v měsíci, za který je výživné hrazeno, k rukám otce.
- III. Nedoplatek na výživném za období od 1. 4. 2022 do 13. 10. 2022 rodičům nevznikl.
- IV. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výrocih o střídavé péči rodičů o nezletilého J. v době velikonočních prázdnin (XI), v době letních školních prázdnin (XII) a v době vánočních svátků (XIII) **mění** tak, že v době velikonočních prázdnin bude nezletilý J. v péči otce v každém lichém kalendářním roce od prvního dne velikonočních prázdnin od 9:00 hodin do Velikonočního pondělí do 18:30 hodin, v každém sudém kalendářním roce v téže době bude v péči matky, v době vánočních svátků bude nezletilý J. v každém sudém kalendářním roce v péči matky od 23. 12. od 8:30 hodin do 27. 12. do 8:30 hodin, v péči otce od 27. 12. od 8:30 hodin do 1. 1. následujícího kalendářního roku do 18:30 hodin, v každém lichém kalendářním roce bude nezletilý J. v péči otce od 23. 12. od 8:30 hodin do 27. 12. do 8:30 hodin, v péči matky od 27. 12. od 8:30 hodin do 1. 1. následujícího kalendářního roku do 18:30 hodin.
Úprava péče rodičů o nezletilého J. o velikonočních prázdninách a vánočních svátcích má přednost před běžnou úpravou péče rodičů.
- V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně nezletilého J. Černého, narozeného xxx počínaje 1. 5. 2021 svěřil do péče matky (I), otcí uložil povinnost počínaje dnem 1. 5. 2021 přispívat na výživu nezletilého J. částkou 5 000 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého patnáctého dne v měsíci, za který je výživné hrazeno, k rukám matky (II), stanovil, že dlužné výživné za dobu od 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 nevzniklo (III), dále rozhodl, že nezletilý J. Č., narozený xxx, se počínaje dnem 1. 4. 2022 svěřuje do střídavé péče obou rodičů, a to tak, že nezletilý J. bude v péči otce vždy v pondělí, ve středu a v sobotu každého sudého týdne v roce od 9:00 hodin do 18:30 hodin, v ostatní dny sudého týdne bude nezletilý v péči matky. V každém lichém týdnu v roce bude nezletilý J. v péči otce vždy v úterý a ve čtvrtek v době od 9:00 hodin do 18:30 hodin. V ostatní dny lichého týdne bude nezletilý v péči matky. Tento režim bude probíhat po dobu dvou měsíců od vykonatelnosti tohoto rozsudku (IV), určil, že počínaje třetím měsícem od vykonatelnosti tohoto rozsudku bude nezletilý J. v péči otce v sudém týdnu v roce od středy od 9:00 hodin do čtvrtka do 18:30 hodin, v lichém týdnu v roce pak od soboty 9:00 hodin do neděle do 18:30 hodin, tento režim bude probíhat po dobu dvou měsíců (V), dále rozhodl tak, že počínaje pátým měsícem od vykonatelnosti tohoto rozsudku bude nezletilý J. v péči otce v každém sudém týdnu v roce od středy 9:00 hodin do pátku do 18:30 hodin v každém lichém týdnu v roce od čtvrtka 9:00 hodin do neděle do 18:30 hodin s tím, že tento režim bude probíhat po dobu dvou měsíců (VI), dále stanovil, že počínaje sedmým měsícem od vykonatelnosti tohoto rozsudku bude nezletilý J. v péči otce v každém sudém týdnu v roce od neděle 18:30 hodin do neděle za týden do 18:30 hodin, v péči matky bude nezletilý J. v každém lichém týdnu v roce od neděle 18:30 hodin do neděle za týden do 18:30 hodin (VII), k předávání nezletilého bude docházet v místě bydliště toho rodiče, který nezletilého předává do péče

druhého rodiče. Bydliště matky je na adrese xxx, bydliště otce je na adrese xxx. Rodiče jsou povinni nezletilého na styk vždy připravit, druhému rodiči ho předat a péči umožnit (VIII), otec je povinen počínaje dnem 1. 4. 2022 přispívat na výživu nezletilého J. částkou 7 000 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého patnáctého dne v měsíci, za který je výživné hrazeno, k rukám matky (IX), matka je povinna počínaje dnem 1. 4. 2022 přispívat na výživu nezletilého J. částkou 5 000 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého patnáctého dne v měsíci, za který výživné hrazeno k rukám otce (X), v době velikonočních prázdnin bude nezletilý v každém lichém kalendářním roce od čtvrtka 9:00 hodin do Velikonočního pondělí do 18:30 hodin v péči otce, v každém sudém kalendářním roce v téže době v péči matky (XI), v době letních školních prázdnin bude nezletilý v péči otce vždy po dobu tří týdnů s tím, že přesný termín sdělí otec matce vždy do 30. 4. každého roku, o letních prázdninách 2022 bude nezletilý v péči otce druhý týden v měsíci červenci a druhý týden v měsíci srpnu (XII), v době vánočních svátků bude nezletilý v každém sudém kalendářním roce v péči matky od 23. 12. od 8:30 hodin do 27. 12. do 8:30 hodin, v péči otce pak od 27. 12. od 8:30 hodin do 1. 1. do 18:30 hodin. V každém lichém kalendářním roce bude nezletilý v péči otce od 23. 12. od 8:30 hodin do 27. 12. do 8:30 hodin, v péči matky pak od 27. 12. od 8:30 hodin do 1. 1. do 18:30 hodin (XIII), stanovil, že tento rozsudek je předběžně vykonatelný (XIV) a rozhodl naposledy tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (XV).

2. Rozhodl tak na podkladě návrhu matky, kterým se matka domáhala úpravy poměrů nezletilého s tím, aby nezletilý byl svěřen do její péče a otcí stanoveno výživné částkou 15 000 Kč měsíčně počínaje 1. 5. 2021. Matka současně navrhla, aby byl otec oprávněn stýkat se s nezletilým synem každé úterý a sobotu od 10:30 hodin do 17:00 hodin a každé pondělí a středu od 15:30 hodin do 18:00 hodin s tím, že otec vyzvedne a odevzdá nezletilého syna v bydlišti matky před jejím domem. Matka doplnila, že rodiče nebyli sezdáni, k ukončení jejich společného soužití došlo v lednu 2021.
3. Otec v rámci procesního stanoviska navrhoval ohledně péče nezletilého péči střídavou s tím, že nemá za to, aby od útlého věku místo rodičů o nezletilého pečovaly třetí osoby. Má zájem na tom se synem trávit co nejvíce času a na tohoto osobně výchovně působit.
4. Kolizní opatrovník nezletilého navrhoval svěřit nezletilého do péče matky a otcí stanovit výživné 5 000 Kč měsíčně. Navrhl též úpravu širokého styku otce s nezletilým synem, a aby styk otce s nezletilým byl postupně v rámci výroku rozsudku prodlužován.
5. Soud prvního stupně po provedeném řízení a dokazování vyšel z toho, že rodiče nebyli sezdáni, jejich společné soužití skončilo v lednu 2021. Matka nastoupila po rodičovské dovolené, kdy pobírala rodičovský příspěvek ve výši 17 500 Kč, v dubnu 2021 zpět do práce, její čistý měsíční příjem je 48 000 Kč. V rámci soužití matky s otcem docházelo k řadě neshod, hádek, přičemž při některých těchto konfrontacích byla volána Policie ČR. Poté, co rodiče ukončili společné soužití, se otec často domáhal styku s nezletilým, přičemž i v rámci tohoto mezi rodiči docházelo k řadě rozporů. Matka bydlí v bytě v osobním vlastnictví o velikosti 3+ kk, náklady zde představují 4 500 Kč měsíčně, na byt splácí též hypotéku a další půjčku, celkem 15 000 Kč měsíčně. Jinou vyživovací povinnost nemá. Otec pracuje jako osoba soukromě výdělečně činná v oboru informačních technologií, často pracuje z domova, má možnost svoji pracovní činnost plně přizpůsobit potřebám a režimu nezletilého. Otcův průměrný čistý měsíční příjem je zhruba 47 800 Kč měsíčně. Jinou vyživovací povinnost otec nemá. Bydlí v bytě v osobním vlastnictví o velikosti 1+1, domácnost má plně zařízenou pro možnost bydlení společně s nezletilým. Náklady na bydlení u otce představují částka 5 500 Kč měsíčně, otec splácí též hypotéku na pozemek v Xxx částkou 14 500 Kč měsíčně. Otec matce přispíval do května 2021 4 000 Kč měsíčně na nezletilého, matce pak do dubna 2021 hradil též hypotéku ve výši 10 500 Kč měsíčně a náklady na bydlení ve výši 4 500 Kč měsíčně. Protože matka v dubnu 2021 nastoupila do zaměstnání, počínaje květnem 2021 již tyto platby otec matce nehradil, v květnu 2021 jako výživné uhradil částku 3 000 Kč měsíčně. V tu dobu

Shodu s prvopisem potvrzuje Beata Szturcová.

si však nezletilého často brával na několik hodin ke styku a o tohoto se staral. Nezletilému pořizoval různé věci, včetně speciální obuvi. Počínaje květnem 2021 otec na podkladě nařízeného předběžného opatření začal hradit výživné k rukám matky ve výši 5 000 Kč měsíčně a byl mu též upraven předběžný styk. Nad rámec výživného ve výši 5 000 Kč měsíčně nezletilému pořizuje oblečení a různé věci.

6. Následně soud prvního stupně aplikoval § 907, § 908, § 910, § 913 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) a dospěl k závěru, že rodiče ukončili společné soužití v lednu 2021, od té doby každý žije ve vlastním bytě. I v té době však otec hradil matce její náklady na bydlení, představující jednak náklady ve výši 4 500 Kč měsíčně a též její půjčky, včetně hypotéky. Takto činil do dubna 2021, neboť matka od dubna 2021 nastoupila do zaměstnání a byla schopna hradit své náklady sama. Vyšel dále z toho, že od května 2021 nadále otec hradí na nezletilého na podkladě nařízeného předběžného opatření částku 5 000 Kč měsíčně k rukám matky jako výživné, upravil proto poměry nezletilého J. počínaje 1. 5. 2021. Počínaje dnem 1. 5. 2021 tak nezletilého syna světil do péče matky, neboť matka péči o nezletilého převážně zajišťovala, přičemž otec s nezletilým v tu dobu denně uskutečňoval styk a trávil s ním mnoho času. Otcí stanovil výživné dle jeho osobních, majetkových a výdělkových poměrů, jakož i potřeb nezletilého ve výši 5 000 Kč měsíčně a zkonstatoval, že za dobu od 1. 5. 2021 do 1. 4. 2022 otcí dluh na výživném nevznikl.
7. Následně, počínaje datem 1. 4. 2022 nadále soud prvního stupně dospěl k závěru, že je namístě upravit péči o nezletilého J. jako péči střídavou. Vyšel z toho, že doposud byl nezletilý zvyklý především na péči matky, otec si jej však každý den v bydlišti matky vyzvedával a trávil s ním mnoho času, přesto však nezletilého u sebe nemíval ve svém bytě přes noc. Stanovil proto z těchto důvodů ohledně střídavé péče postupný navykací režim tak, aby nezletilý byl připraven na delší dobu trvající nepřítomnost matky. Dospěl k závěru, že totiž oba rodiče, nejen matka, ale i otec, jsou plně schopni zajistit veškeré potřeby nezletilého. I otec je schopen tomuto uvařit, postarat se mu o hygienu, obléknout ho a posléze mu vytvářet program pro volný čas. Nadto otec je s ohledem na svoji pracovní náplň schopen se plně přizpůsobit potřebám nezletilého syna, neboť může pracovat z domova. Protože tedy oba rodiče mají rovnocenné podmínky a předpoklady pro péči o nezletilého a soud prvního stupně nezjistil ničeho, co by bránilo postupné střídavé péči obou rodičů, takto rozhodl. Vyživovací povinnost otcí na nezletilého pak stanovil částkou 7 000 Kč měsíčně, když přihlédl k jeho příjmům a výdajům, matce pak ve výši 5 000 Kč, přičemž oběma tuto povinnost stanovil počínaje 1. 4. 2022.
8. Současně soud prvního stupně, aniž by uvedené blíže odůvodňoval, stanovil rodičům nezletilého styk se synem v době prázdnin, a to velikonočních, letních a vánočních.
9. Ohledně uvedeného rozsudku pak soud prvního stupně vyslovil předběžnou vykonatelnost dle § 162 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).
10. O nákladech řízení rozhodl dle § 23 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“).
11. Rozsudek včas podaným a přípustným odvoláním, vyjma výroku I a XV, napadla matka. Nesouhlasila s tím, pokud bylo rozhodnuto tak, že otcí za dobu od 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 nevznikl dluh na výživném, neboť tento činí částku 2 000 Kč, a to s ohledem na to, že v měsíci květnu 2021 otec namísto částky 5 000 Kč zaplatil pouze 3 000 Kč. Pokud pak soud prvního stupně dospěl, počínaje datem 1. 4. 2022 nadále, ke stanovení péče o nezletilého, formou péče střídavé, s tímto zásadně nesouhlasí. Nemá za to, že by totiž toto rozhodnutí bylo v nejlepším zájmu nezletilého, ale naopak pouze v nejlepším zájmu otce. Nadto v tom smyslu rozsudek soudu prvního stupně ani není řádně odůvodněn a zcela ignoruje řadu prokázaných skutečností. Soud

prvního stupně totiž evidentně stranil otcí, když prakticky všem jeho návrhům vyhověl, aniž v rámci řízení zohlednil tvrzení matky. Matka zdůraznila, že styku otce s nezletilým nikdy nebránila a ani do budoucna tak nehodlá činit. Soud prvního stupně však nevzal dostatečně v potaz věk nezletilého a jeho přirozené silné vazby na matku. Byť navykací režim ohledně střídavé péče do jisté míry představuje vstřícný krok k potřebám nezletilého, tyto však ani zdaleka nekompenzuje. Počínaje sedmým měsícem po vykonatelnosti napadeného rozsudku totiž bude nezletilý již v plné střídavé péči obou rodičů. Bude tedy coby tříleté dítě trávit jeden týden s matkou a druhý s otcem. To bude představovat obrovský zásah do jeho práv. Připomněla, že opakovaně poukazovala na otcovu agresivní povahu, vznětlivost a nespolehlivost. V tomto smyslu proto dlouhodobě spolupracuje s organizací Acorus, která jí pomáhá zpracovávat traumata z domácího násilí, jichž se vůči ní otec dopouštěl v době společného soužití. Otec totiž matku dlouhodobě absolutně nerespektuje, vyvolává zbytečné konflikty. Předávání nezletilého syna pravidelně provází konflikty, přičemž matka, aby tyto situace dále neeskalovala, otcí ustupuje, přičemž otec však své nároky stále stupňuje. Soud prvního stupně se v tomto smyslu ani nezabýval tím, zda otec akceptoval doporučení kolizního opatrovníka a navštěvuje specializovaný program na zastavení násilného chování. V tomto smyslu tedy soud prvního stupně řádně nevyhodnotil kritéria vhodnosti střídavé péče pro nezletilého i v souladu s judikaturou Ústavního soudu a omezil se pouze na konstatování, že oba rodiče dle něj mají rovnocenné podmínky a předpoklady pro péči o nezletilého. Matka s tímto však zásadně nesouhlasí. Nemá také za to, že by bylo vhodné předávání nezletilého v místě bydliště otce, kde v minulosti k domácímu násilí docházelo. Toto místo je totiž pro ni traumatizující, soud prvního stupně však uvedené nezohlednil, byť i kolizní opatrovník navrhoval předávání nezletilého na neutrálním místě. Matka též uvedla, že by soud prvního stupně řádně neosvětlil výdělkové možnosti a schopnosti obou rodičů. Rovněž není pravdou, že by tyto u obou rodičů byly obdobné. Otec vůbec nedoložil svá daňová přiznání za rok 2021, přičemž z minulosti matka ví, že jeho příjem je reálně výrazně vyšší než dle daňových přiznání. Tímto se však soud prvního stupně vůbec nezabýval, byť matka navrhovala zjištění majetkových poměrů otce i výpisy z veškerých jeho bankovních účtů. Soud prvního stupně toto dokazování neprováděl, tyto návrhy ani nezamítl a v rámci napadeného rozsudku se s uvedeným ani nevypořádal. Pokud tedy otcí bylo stanoveno výživné v době, kdy byla určena péče matky částkou 5 000 Kč měsíčně, tato částka je zcela nedostatečná. Ani v době postupné střídavé péče matka nesouhlasí s tím, jak bylo otcí a jí nastaveno výživné. Není totiž pravdou, že by čistý příjem matky činil 50 000 Kč měsíčně. Nadto stanovené výživné otcí ve výši 7 000 Kč měsíčně a matce ve výši 5 000 Kč měsíčně soud prvního stupně chybně vyměřil v režimu střídavé péče i po dobu navykacího režimu, ačkoliv matka prvních šest měsíců vykonatelnosti napadeného rozsudku ponese většinu nákladů nezletilého sama. Matka pak nesouhlasí ani s tím, jak soud prvního stupně nastavil režim styku s nezletilým v době vánočních, velikonočních a letních prázdnin. Zásadně pak nesouhlasí s tím, jak byl styk otce nastaven s nezletilým v době letních prázdnin, neboť toto je v hrubém rozporu se zájmy nezletilého. Otcí byla stanovena péče po dobu tří týdnů vcelku, přičemž takto široký styk nenavrhoval ani sám otec. Soud prvního stupně vůbec nevzal v potaz, že nezletilý bude ve věku čtyř let od matky oddělen souvislou dobu po dobu tří týdnů, což je pro jeho psychiku naprosto nevhodné. Ohledně úpravy styku o letních prázdninách pak ani neusnadnil nezletilému přechod mezi formami péče navykacího režimu, neboť náhle stanovil pobyt u otce jeden týden, přičemž takovéto nastavení styku bude mít nepochybně na nezletilého silně negativní dopad. Matka proto navrhla, aby byl nezletilý svěřen do její péče, otcí byl stanoven styk, a to i speciální po dobu letních prázdnin, vánočních i velikonočních s tím, že výživné bude otcí stanoveno částkou 15 000 Kč měsíčně, popřípadě, aby byl předmětný rozsudek zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

12. Otec se k odvolání matky vyjádřil tak, že s tímto nesouhlasí. Jedná-li se o to, že by měl za dobu od 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 na výživném pro nezletilého něčeho dlužit, s tímto nesouhlasí. Jde-li totiž o měsíc květen 2021, tehdy také matce přispěl na bydlení, když ji uhradil platby za služby související

s jejím bydlením částkou 3 500 Kč měsíčně. Nadto průběžně od narození nezletilého na tohoto pravidelně přispívá zakoupením řady věcí. Soud prvního stupně proto správně došel k závěru, že dlužné výživné nevzniklo. Jestliže pak matka v rámci odvolání poukazuje na to, že soud prvního stupně otci stranil a všem jeho návrhům vyhověl, otec s tímto nesouhlasí. Matka totiž neprokázala, že by bylo pravdou, že se otec v minulosti choval agresivně. Jedná se pouze o její tvrzení, aniž by tato byla podložena objektivními zjištěními a závěry, například záznamem Policie ČR o fyzickém napadání matky. Pokud matka navštěvuje poradnu Acorus, tato se zabývá domácím násilím, též tato poradna však vychází pouze z tvrzení matky. Pokud OSPOD doporučil otci program Stop násilí, tento program otec navštívil, psychoterapeutka po seznámení se s věcí mu však změnila téma na psychologickou pomoc. Není též pravdou, že by se otec, vyjma procházek s nezletilým, nepodílel více na jeho péči. Otec navštěvoval s nezletilým i lékaře, doporučená očkování a podobně. Nesouhlasí s tím, že by se nad rámec výživného na potřebách nezletilého nepodílel. Pořizoval pleny, oblečení, hračky a podobně. Jestliže matka pak nesouhlasí s režimem střídavé péče s tím, že tato je pro nezletilého nevhodná, i zde má otec za to, že právě péče střídavá je v zájmu nezletilého. Nezletilý je v péči otce klidný a spokojený, není tu žádný důvod pro to, aby též otec o něj nemohl pečovat. Naopak matka, jak je otci dobře známo, občas trpí záchvaty vzteku, křičí, což nezletilého vede k pláči. Otec se naopak k nezletilému chová velmi klidně, vstřícně, nezvyšuje hlas, nastavuje mu přiměřené a pro nezletilého srozumitelné mantinely chování a nezletilý se tak od něj učí nápodobou. Zmiňuje-li matka, že by překážkou pro svěření nezletilého syna do střídavé péče rodičů mohla být problematická komunikace mezi rodiči, je nutné zohlednit, že v podstatě rodiče jsou schopni se dohodnout a spolu komunikovat. Matka pouze problémem komunikace zneužívá ve snaze získat výhodu při rozhodování soudu o budoucích poměrech nezletilého syna. I po vyhlášení napadeného rozsudku se totiž rodiče byli schopni domluvit, že nezletilý bude v péči otce navíc jedenkrát až dvakrát v pracovní dny v lichém týdnu, neboť matka potřebuje také pracovat a je pro ni obtížné sladit práci a péči o syna. I dle judikatury Ústavního soudu je zjevné, že střídavá péče je zpravidla preferovaným modelem, který zajišťuje rovnocenné postavení obou rodičů. Jestliže pak matka zpochybňuje to, jaké jsou příjmy otce, s tím, že v průběhu řízení je otec nedoložil, ani s tím otec nesouhlasí. Veškeré své příjmy formou daňových příznání doložil, přičemž spekulace matky, že otec svá daňová příznání nějak manipuluje, nemohou být pravdivá, neboť otec je plátcem DPH a podléhá silnému kontrolnímu mechanismu státu, včetně pravidelného podávání kontrolních hlášení. Matka naopak své spekulace o vyšších příjmech otce, které otec neměl přiznat, ničím relevantním nepodložila. Naopak pokud matka uvádí svůj čistý příjem pouze částkou zhruba kolem 40 000 Kč měsíčně, otec poukázal na to, že sama v rámci účastnického výslechu uvedla, že její průměrný čistý příjem je 50 000 Kč měsíčně, má též další benefity jako stravenky, příspěvek na léky ve výši 1 500 Kč měsíčně, služební telefon a notebook i k soukromým účelům. Připomněl dále, že s ohledem na předběžnou vykonatelnost napadeného rozsudku probíhá od června 2022 navykací režim nezletilého dle výroku V, tedy nezletilý již u otce začal přespávat a i toto následně probíhá v klidu a bez problémů. Není tak žádný důvod pro to, aby k rozšiřování styku otce s nezletilým docházelo až dovršením pátého roku věku nezletilého, jak navrhuje matka v rámci svého odvolání. Závěrem pak otec navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

13. Kolizní opatrovník se v rámci vyjádření k odvolání matky vyjádřil tak, že nadále navrhuje svěřit nezletilého do péče matky, otci určit styk, který se bude postupně rozšiřovat a výživné otci stanovit ve výši 5 000 Kč měsíčně.
14. Odvolací soud přezkoumal z podnětu včasného odvolání podaného matkou napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), doplnil dokazování (§ 213a odst. 2 o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání matky je částečně důvodné.
15. Ze zprávy orgánu sociálněprávní ochrany dětí ze dne 17. 8. 2022 odvolací soud zjistil, že rodiče se napadeným rozsudkem řídí, ohledně prázdninového režimu byli schopni se domluvit v tom smyslu,

že matce se jevil týden v kuse styku otce s nezletilým příliš dlouhý, a proto styk otce s nezletilým synem byl rozdělen na tři a následně čtyři dny v měsíci červenci. V měsíci srpnu však již otec matce v tomto smyslu nevyhověl a měl nezletilého syna dle rozsudku jeden týden v kuse. Rodiče však byli schopni jeden den v tomto týdnu navštívit společně s nezletilým plavecký stadion. Otec nadále trvá na péči střídavé, matka nikoliv, naopak trvá na své péči výlučné. Matka má obavy z dalšího průběhu péče o nezletilého, a to po týdnu, přičemž se domnívá, že jeden týden je pro nezletilého příliš dlouhý časový úsek. Vychází z toho, že nezletilý si po týdnu u otce stýskal. Otec tyto obavy a tvrzení matky neguje. Dále sdělil, že z důvodu matčiny pracovní vytíženosti jí občas vypomůže tak, že nad rámec rozsudku vezme nezletilého, například na procházku ve dnech, kdy péči zajišťuje matka. Matka naopak sdělila, že i v době, kdy ona s nezletilým onemocněla Covid-19 a otec měl nařízenou karanténu, přesto se dožadoval styku, který mu však matka nemohla pro dodržení karantény umožnit. Otec uvedl, že komunikace s matkou je klidnější, oba se snaží v zájmu nezletilého syna domluvit. Matka tvrdí, že komunikace s otcem funguje pouze do té chvíle, pokud matka přistupuje na přání otce. Pokud se snaží s otcem domluvit na finančních záležitostech, otec jí odpoví, že hradí výživné, víc není ochoten přispívat. Rodiče prozatím nejsou dohodnuti na tom, jakým způsobem budou probíhat platby v mateřské škole, do níž v září 2022 nezletilý nastoupí. V současné době si navzájem hradí výživné, otec matce 7 000 Kč měsíčně, matka otcí 5 000 Kč měsíčně. Dluh na výživném jim nevznikl. Z potvrzení zaměstnavatele matky za dobu červenec až prosinec 2021 odvolací soud zjistil, že průměrný čistý měsíční příjem matky je 49 095 Kč. Z potvrzení zaměstnavatele matky za dobu leden až červenec 2022 pak odvolací soud zjistil, že čistý měsíční příjem matky za toto období představuje 60 283 Kč. Z přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2021 na jméno otce odvolací soud zjistil, že základ daně po odečtení ztráty je 685 120 Kč, z přehledu o výši daňového základu otce jako osoby soukromě výdělečně činné pak zjistil, že daňový základ za rok 2021 je 652 200 Kč. Ze zprávy Mateřské školy xxx ze dne 22. 9. 2022 odvolací soud zjistil, že nezletilý J. zde nastoupil docházku 1. 9. 2022. Za takto krátkou dobu lze konstatovat, že sebeobsluha nezletilého i komunikační schopnosti odpovídají jeho věku. S paní učitelkou i ostatními dětmi nezletilý J. komunikuje pouze v českém jazyce, s přihlédnutím k věkovým nedokonalostem řeči tříletých dětí. Pokud v rámci počátečního adaptačního procesu na mateřskou školu nezletilý teskní, vždy se ptá po matce. Nezletilého přivádí a vyzvedávají ze školy střídavě oba rodiče, oba se k chlapci chovají velmi hezky, oba se zajímají o jeho projev a chování. Z hlediska jazykového vývoje a řečového projevu chlapce není žádný problém z důvodu bilingvního prostředí, matka Rumunka s nezletilým hovoří pouze česky a její úroveň osvojení českého jazyka je na velmi dobré úrovni.

16. Odvolací soud zdůrazňuje, že základním kamenem judikatury, týkající se nezletilých dětí musí být zásada nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte (publikované pod sdělením Federálního ministerstva zahraničních věcí číslo 104/1991 Sb.). Koncept „nejlepšího zájmu dítěte“ je hlediskem flexibilním a adaptabilním. Měl by být přizpůsoben a definován individuálně s ohledem na specifickou situaci, v níž se děti, jichž se věc týká, nachází, přičemž pozornost by měla být věnována jejich osobním poměrům, situaci a potřebám. V rámci individuálních rozhodnutí musí být nejlepší zájem dítěte hodnocen a stanoven ve světle specifických okolností konkrétního dítěte (srovnej nálezn Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1506/13). Nejlepší zájem dítěte je tedy možno, dokonce nutno, vyvažovat s ostatními oprávněnými zájmy. Z jeho označení jako „přední hledisko“ však vyplývá, že nejlepší zájem dítěte má při vyvažování vysokou prioritu. Nutno též připomenout, že při posuzování, komu svěřit dítě do výchovy, je relevantní hledisko schopnosti, popřípadě neschopnosti rodiče dohodnout se na výchově s druhým rodičem, tedy posoudit, který z rodičů a proč není schopen dohodnout se na výchově s druhým rodičem. Zájemem dítěte totiž nepochybně je, aby bylo především v péči obou rodičů, a není-li to možné, tak toho z rodičů, který k tomu má lepší předpoklady, mimo jiné, uznává roli a důležitost druhého rodiče v životě dítěte a je přesvědčen, že i druhý rodič je dobrým rodičem. Ve smyslu ustálené judikatury Ústavního soudu je tu dána presumpce ve prospěch střídavé péče. Tuto

presumpci pak lze vyvrátit, jsou-li k tomu pádné důvody, mající oporu v ochraně nejlepšího zájmu nezletilého dítěte. Mezi tyto důvody pak lze shledávat specifický zdravotní či psychický stav dítěte, v jehož důsledku by střídavá péče představovala pro dítě nepřiměřenou zátěž, velmi velká vzdálenost bydliště rodičů, která by mohla zásadním způsobem narušit školní docházku dítěte a ve výjimečných případech může být důvodem pro výlučnou péči i nevhodná nebo vůbec neprobíhající komunikace mezi rodiči. Nemůže se tak však stát, aniž se soudy pokusily zjistit příčinu stávajícího stavu komunikace a tento stav pomocí vhodných opatření napravit a zlepšit. V takovém případě by pak dítě mělo být svěřeno zásadně do péče toho z rodičů, který je více nakloněn ke komunikaci s druhým rodičem a který nebude bránit styku s druhým rodičem (srovnej rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 1554/14). To, že nejlepší zájem dítěte musí být předním hlediskem, je zjevné, nejde však o hledisko jediné, které je nutno v řízení, týkajících se nezletilých dětí, zvažovat. Nejlepší zájem dítěte může být v konfliktu zájmů ostatních osob nebo rodičů. Výbor pro práva dítěte proto uznává, že je nutný určitý stupeň flexibility při aplikaci tohoto principu a případné konflikty s jinými oprávněnými zájmy je třeba řešit případ od případu. Nejlepší zájem dítěte je tedy možno, dokonce nutno, vyvažovat s ostatními oprávněnými zájmy.

17. V dané věci je zjevné, že pokud se jedná o nezletilého J., rodiče ukončili společnou domácnost v prosinci 2020, přičemž posléze, byť matka s nezletilým žila ve své domácnosti a otec též, tento prakticky, tak jak vyplynulo v řízení, každý den matku v bydlišti navštěvoval a s nezletilým synem se vídal, tedy jejich vztah nebyl žádným způsobem omezen či přerušen. Následně pak, protože dohoda mezi rodiči ohledně styku otce s nezletilým byla komplikovaná, na podkladě soudem prvního stupně nařízeného předběžného opatření usnesením ze dne 12. 5. 2021, č. j. 14 Nc 1139/2021-17, bylo rozhodnuto nejen o povinnosti otce přispívat na výživu nezletilého syna částkou 5 000 Kč měsíčně, splatnou vždy do každého patnáctého dne v měsíci, za který je výživné placeno, ale bylo též rozhodnuto o úpravě styku otce s nezletilým J., a to každé úterý a sobotu v době od 10:30 hodin do 17:00 hodin a každé pondělí a středu od 15:30 hodin do 18:00 hodin. V řízení pak vyplynulo, že otec pravidelně tento styk s nezletilým uskutečňoval, přičemž péče o nezletilého je plně schopen, nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by jeho péči o nezletilého vylučovaly, včetně toho, že má v místě svého bydliště vše pro nezletilého zajištěno. Nadto ani matka nezpochybňovala, že nezletilý má k otci pozitivní vztah stejně tak, jako otec k nezletilému synovi, přičemž nezletilý je zdravý a netrpí žádným zdravotním omezením. V řízení bylo sice prokázáno, že zejména matka zdůrazňuje vážné komplikace při komunikaci s otcem, kdy tento její vztah k otci je ovlivněn z minula, neboť dle jejich tvrzení se v minulosti otec měl vůči ní dopouštět zřejmě až domácího násilí, které matka doposud nezpracovala, avšak v průběhu řízení jednoznačně vyplynulo, že rodiče jsou schopni se i mimo rámec soudní úpravy o záležitostech, týkajících se nezletilého, včetně úpravy styku otce s nezletilým, dohodnout. Nelze tedy uzavřít, že by nařízení střídavé péče rodičů o nezletilého vylučovala jejich naprostá nemožnost a neschopnost komunikace ohledně nezletilého. Dospěl-li tak soud prvního stupně na podkladě správně zjištěného skutkového stavu věci k tomu, že počínaje dnem 1. 4. 2022 je namíste nezletilého svěřit do střídavé péče rodičů, přičemž posléze napadenými výroky rozsudku soudu prvního stupně (IV, V, VI a VII) nastavil rozsah střídavé péče rodičů s ohledem na postupné zvykání nezletilého u otce, odvolací soud vychází z toho, že nepochybil. Ve smyslu ustálené judikatury Ústavního soudu (srovnej rozhodnutí I. ÚS 2482/13) je totiž nastavení střídavé péče splněno, je-li dána existence pokrevního pouta mezi dítětem a osobou, jež o svěřeni usiluje, je též zachována míra identity dítěte a jeho rodinných vazeb v případě svěřeni do péče té které osoby, je tu dána schopnost osoby usilující o svěřeni dítěte do péče (otec) zajistit jeho vývoj vzdělávací, emocionální a jiné potřeby a nepochybně je tu i přání dítěte, neboť nezletilý, jak bylo v řízení prokázáno, má k otci pozitivní vztah a styku s otcem se nijak nebrání, respektive jeho styk s otcem jej nijak negativně psychicky nepoznamenává. Je tak zjevné, že při splnění těchto kritérií by svěřeni nezletilého dítěte do střídavé péče rodičů mělo být pravidlem, zatímco jiné řešení jen výjimkou, která vyžaduje prokázání, proč je právě v zájmu dítěte toto jiné řešení. Nutno připomenout, že střídavou péči nelze vyloučit pouze, a právě z důvodu, a

že s tímto způsobem výchovy jeden z rodičů, v daném případě matka, nesouhlasí, neboť chce mít nezletilé dítě ve své výlučné péči. Střídatá péče o nezletilého totiž není jen právem rodičů, ale je i jejich povinností. Ústavní soud vymezuje péči obou rodičů formou střídaté péče jako základní. Legitimním zájmem, který by měl ospravedlnit péči výlučnou, totiž nemůže být ochrana práv druhého rodiče, neboť ten žádné silnější právo k péči o nezletilé dítě nemá. Jediným legitimním zájmem je tak ochrana nejlepšího zájmu dle Úmluvy o právech dítěte. Jde-li pak o případnou absenci dobré komunikace mezi rodiči, jež by měla být důvodem pro případné nesvětření nezletilého dítěte do střídaté péče rodičů, tato nemá zásadní význam. I při případném svěření do péče jen jednoho z rodičů, jsou totiž rodiče nuceni dále společně komunikovat o všech záležitostech, týkajících se nezletilých dětí, a to nejen o těch podstatných. Pokud rodiče nejsou schopni se domluvit na ničem, měli by upozadit své vzájemné neshody a nevraživosti, neboť je především primárně na nich, aby dbali nejlepšího zájmu nezletilého dítěte, kterým jistě je, aby nepřenašeli své neshody navzájem právě na nezletilé děti. Není tedy žádoucí, aby bylo napomáháno k tomu, že pouze pro neschopnost komunikace mezi rodiči bude jeden z rodičů odměněn tím, že má snad větší práva k nezletilému dítěti, neboť mu toto dítě bude svěřeno do péče výlučné. Matka by si tak měla uvědomit, že nezletilý je nyní ve věku více jak tři a půl roku, začal navštěvovat mateřskou školu, není tedy již na matce plně závislý, naopak začleňuje se do dalšího kolektivu dětí, kde navazuje nové sociální vazby. V řízení tak, jak shora již uvedeno, nevyplývaly ani žádné skutečnosti, na podkladě kterých by bylo lze uzavřít, že otec není schopen se o nezletilého řádně postarat. Naopak otec je schopen zajistit péči o nezletilého, tedy zajistit jeho řádný vývoj i jiné jeho potřeby. V řízení pak též nebylo prokázáno, že by bydliště matky, jakož i otce, byla mezi sebou nadměru vzdálená, což by nezletilého nezdravě zatěžovalo. Odvolací soud pak rovněž nemá za to, že by soud prvního stupně pochybil, pokud stanovil, že k předávání nezletilého syna bude docházet v místě bydliště toho rodiče, který nezletilého předává do péče rodiče druhého. Není totiž žádoucí, aby k předávání nezletilého docházelo v jiném místě, například v mateřské škole, či před služebnou Policie ČR, jak navrhuje kolizní opatrovník. Je totiž předně v zájmu nezletilého, aby k jeho předávání mezi rodiči docházelo v klidu, přičemž bude na rodičích, aby svoji vzájemnou komunikaci usměrnili tak, aby především nezletilého nezatěžovali svými neshodami a tyto problémy na něj nepřenašeli. Nadto počínaje sedmým měsícem od vykonatelnosti rozsudku soudu prvního stupně, neboť soud prvního stupně zcela správně k návrhu kolizního opatrovníka nezletilého stanovil, že jeho rozsudek je předběžně vykonatelný, bude již nezletilý v péči otce i matky po týdnu, tedy k předávání mezi rodiči bude docházet zcela minimálně.

18. Jedná-li se pak o nastavení výživného rodičům ve prospěch nezletilého syna, počínaje nařízením střídaté péče, odvolací soud vychází z toho, že, přistoupil-li soud prvního stupně k tomu, že i v době, kdy střídatá péče rodičů ohledně nezletilého J. počínala a postupně byla dále nastavována tak, že nezletilý byl v péči otce více času v průběhu sudého i lichého týdnu, že však není odpovídající, aby matce počínaje dnem 1. 4. 2022 stanovil výživné částkou 5 000 Kč měsíčně. Byť má odvolací soud za to, že stran osobních, majetkových a výdělkových poměrů obou rodičů soud prvního stupně správně zjistil skutkový stav věci, když uzavřel, že otec má příjem zhruba ve výši 47 800 Kč čistého měsíčně, matka pak ve výši zhruba 49 119 Kč měsíčně čistého, je zjevné, že v době rozhodování odvolacího soudu u otce zhruba čistý měsíční příjem představuje částku 51 500 Kč měsíčně čistého, u matky pak 60 000 Kč měsíčně čistého, však uvedená částka neodpovídá poměru, v němž se na péči o nezletilého syna podílí matka a otec. Odvolací soud proto přistoupil k tomu, že napadený výrok X stran povinnosti matky přispívat na výživu nezletilého za dobu od 1. 4. 2022 do 5. 9. 2022 změnil tak, že tuto povinnost matce stanovil pouze částkou 3 000 Kč měsíčně. Nutno podotknout, že v souvislosti s touto změnou výše výživného stanoveného matce k rukám otce, však spotřebované výživné se dle § 923 odst. 2 o. z. nevrací.
19. Pokud pak soud prvního stupně střídatou péči rodičů upravil v době velikonočních prázdnin, letních školních prázdnin a vánočních svátků, odvolací soud souhlasí s tím, že je nepochybně na

místě upravit péči o nezletilého v době velikonočních prázdnin a vánočních svátků tak, aby se v rámci tohoto období v péči o nezletilého rodiče spravedlivě prostřídali. Jestliže však soud prvního stupně rovněž upravoval střídavou péči rodičům v době letních školních prázdnin, nutno podotknout, že nezletilý J. teprve 1. 9. 2022 nastoupil do mateřské školy a letní školní prázdniny se jej zatím prakticky netýkají. Protože pak střídavá péče rodičů je pro každého z nich dána rovným dílem odvolací soud vychází z toho, že není namístě, aby doba letních měsíců, tedy měsíců července a srpna, byla upravena rodičům v rámci střídavé péče jinak. Je totiž odpovídající, aby i v tuto dobu probíhala běžná péče v rámci střídavé péče tak, jak rodičům byla nastavena.

20. Z uvedených důvodů proto odvolací soud výrok X o vyživovací povinnosti matky, jakož i výroky XI, XII a XIII, tj. speciální úpravu střídavé péče rodičů ohledně nezletilého syna částečně dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil.
21. Na podkladě shora uvedeného, když jinak odvolací námitky matky stran skutečnosti stanovení výživného otci za dobu od 1. 5. 2021 do 31. 3. 2022 (II), včetně výroku o neexistenci nedoplatku na výživném za tuto dobu na straně otce (III) a dále pak ohledně úpravy střídavé péče (IV, V, VI, VII, VIII), včetně výživného nastaveného otci (IX), jakož i předběžné vykonatelnosti (XIV) odvolací soud jako věcně správné dle § 219 o. s. ř. potvrdil.
22. Protože došlo k dílčí změně napadeného rozsudku soudu prvního stupně, odvolací soud ve smyslu § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 23 z. ř. s. znovu rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Na straně účastníků však neshledal důvody pro to, aby náklady řízení byly některému z nich přiznány.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř.).

Praha 13. října 2022

JUDr. Iveta Veselá v. r.
předsedkyně senátu